

Pressinformation

Sweden Green Building Council

Stockholm, ursprungligen publicerad 221005, justerad 221010 med ny finalist i kategorin

Årets LEED-byggnad/projekt

Sweden Green Building Awards 2022 – årets finalister

Årets Miljöbyggnad

Projekt: Stenängsskolan

Fastighetsägare: Huddinge Samhällsfastigheter

Ort: Huddinge

Stensängsskolan är en skola i Huddinge, som innan projektstart omfattades av två byggnader, en från 1940-/50-tal och en från 1990-talet. De befintliga byggnaderna har i projektet delvis renoverats samt byggts samman med en nybyggd tillbyggnation. Samtliga byggnader uppfattas numera som ett hus och har därmed certifierats tillsammans.

Efter renovering av befintliga byggnader är klimatskalet i stort sett oförändrat. Några fönster har fått isolerglas och solskyddsglas samt att tilläggsisolering har genomförts av tak i äldre delar. Fönster i de befintliga byggnaderna har inte bytts ut, men renoverats varsamt då de är tidstypiska och representerar tidens arkitektur. Ytterväggarna har inte heller tilläggsisolerats då det bland annat skulle påverka den arkitektoniska utformningen. Inga större förändringar i vare sig planlösning eller rumsindelning i de befintliga byggnaderna har gjorts.

Projekt: REHOUSE NIWA

Fastighetsägare: Sveaviken Bostad

Ort: Helsingborg

Rehouse Niwa är Sveriges första flyttbara flerbostadshus på tillfälligt bygglov. 207 av Sveriges 290 kommuner har bostadsbrist. Samtidigt finns det i alla större svenska städer lågt utnyttjad mark som kan användas till bostäder, men där detaljplanen säger något annat. Rehouse Niwa är byggt med ett tillfälligt bygglov på mark som är detaljplanelagd för industri.

Huset är byggt av moduler och kan därför demonteras, flyttas och byggas upp på en ny plats. När det tillfälliga bygglovet går ut, efter max 15 år, kan huset flyttas och skapa ett nytt bostadsprojekt. Om detaljplanen under tiden har ändrats så att den tillåter permanenta bostäder kan man ansöka om permanent bygglov och låta huset stå kvar då Rehouse Niwa även uppfyller alla de krav som ställs på permanent byggande.

Årets BREEAM-byggnad

Projekt: Katarinahuset

Fastighetsägare: Atrium Ljungberg

Ort: Stockholm

I samband med Stockholm stads pågående omvandling av Slussen gör Atrium Ljungberg en teknisk upprustning och utveckling av Katarinahuset. Fokus vid renoveringen är att utforma byggnaden för företag som söker moderna kontor i en kulturklassad byggnad med genomtänkta och hållbara lösningar.

I samband med renoveringen av Katarinahuset har Atrium Ljungberg prioriterat att behålla byggnadens värdefulla kulturhistoria, återbruka det som går i projektet och hitta hållbara lösningar för annat. Exempelvis har projektet kunnat förse en brandhärjad skola med ersättningsmöbler som en samhällsinsats under hösten 2020. Även en hel del begagnad inredning, dörrpartier och pentryinredningar har sålts eller skänkts bort till företag och kommunal verksamhet.

Projekt: Stora Bergstomten - ICA EHL

Fastighetsägare: Fastica Arendal AB, ICA Fastigheter AB

Ort: Göteborg

Byggnaden har utvecklats i nära samarbete mellan NCC och ICA för ICA:s satsning på e-handel och är en kombination av lager och butik. De ökade flödena mellan olika temperaturzoner som uppstår när matkassarna ska packas skapar tekniska utmaningar som behövs hanteras, både tekniskt och logistiskt, sett till planeringen av verksamheten. Byggnadens placering i staden skapar mycket goda förutsättningar för att få ett effektivt varuflöde både till byggnaden och sedan ut till slutkund - vilket är viktigt både ur ett hållbarhetsperspektiv, men också ur ett ekonomiskt perspektiv.

Årets LEED-byggnad/projekt

Projekt: Nya Kronan, Kronan 1

Fastighetsägare: Vasakronan

Ort: Sundbyberg

Kvarteret Kronan består av tre byggnader, varav två är nybyggda och en är ett stort renoveringsprojekt. Inom projektet finns främst kontorslokaler, men även vårdverksamhet och en restaurang.

Projektet har utvecklats i samarbete med entreprenörerna Skanska och Veidekke. Fastigheten är mycket energisnål, hela 45 % under BBR, och de installerade solcellerna bidrar med 11% till fastighetselen. Genom att nyttja värme och kyla från berggrunden under byggnaden minskar behovet av köpt energi.

Stort fokus har lagts på materialval. Man har använt LCA och utmanat leverantörer genom att ställa krav på lägre klimatbelastning från betong samt lagt in alla produktgrupper inklusive installationer i byggvarubedömningen. Endast produkter med låga emissioner har valts. Projektets materialmängder och klimatpåverkan kommer att beräknas och redovisas i Vasakronans GRI-rapport för att vara referens för framtida projekt med ännu högre krav.

Under byggproduktionen har måttanpassade gipsskivor använts vilket bidragit till en bättre arbetsmiljö med mindre damm och mindre onödigt arbete. Detta har även bidragit till den låga byggavfallsmängden på 23 kg/BTA.

Projekt: Kronåsen 1:1, Celsius

Fastighetsägare: Vasakronan

Ort: Uppsala

Byggnaden ligger i Uppsala Science Park. Vasakronan har under många år arbetat aktivt för att utveckla området som en kunskapsnod och som en del i det arbetet bygger de Celsius - ett hus med flexibla kontor och labb i framkant.

Hyresgästernas kravbild har varit "gröna hyresavtal" samt höga teknikkraV. Eftersom det finns avancerade labb i byggnaden har det varit en stor utmaning att få funktion och hållbarhet att gå hand i hand. Flexibilitet i planlösning för att kunna göra förändringar på ett enkelt och hållbart sätt har varit en mycket viktig parameter. Vasakronan har högt ställda hållbarhetsmål samt krav på LEED platinum i projektet. Dessa parametrar är även en förutsättning för att söka grön finansiering till projekt.

Årets utmärkelse för hållbar infrastruktur

Projekt: Lund-Arlöv, fyra spår

Ansvariga: Trafikverket, NCC Sverige AB och OHLA Sverige AB

Ort: Arlöv

Södra stambanan mellan Malmö och Lund är en av Sveriges mest trafikerade sträckor. I projektet Fyrspåret Malmö-Lund byggs elva kilometer järnväg ut från två till fyra spår, vilket ökar kapaciteten och ger ett ökat resandeutbyte mellan Malmö och Lund. Detta skapar förutsättningar för en mer robust anläggning så att tågens tidtabeller kan hållas. För att minska bullerstörningar från tågtrafiken, och förbättra miljön för de som bor längs

banan, sänks cirka fem kilometer av spåren ner. I Åkarp sänks spåren sex meter och i Hjärup fyra meter. Genom Arlöv och mellan Hjärup och Lund byggs järnvägen i marknivå. Nya passager för bilar, fotgängare och cyklisterna byggs under eller över järnvägen utmed sträckan, vilket minskar den så kallade barriäreffekten och järnvägen upplevs inte lika mycket som ett hinder.

Arbetet startade år 2017. Först byggdes tillfälliga spår, dit tågtrafiken flyttades under augusti 2020. Därefter påbörjades schaktarbete och bygget av de nedsänkta spåren. Inkopplingen till de nya spåren planeras att ske hösten 2023. År 2024 ska det tillfälliga spåret monteras ner och marken återställas.

Projekt: Nya tunnelbanan Södermalm-Nacka-Söderort

Ansvariga: Projektör: Sweco, TYP SA. Entreprenörer: CRTG Engineering AB, SBT Sverige AB, Implan Sverige AB, YIT, OHLA, Skanska, Itinera
Ort: Nacka & Stockholm

Utbyggnaden av nya tunnelbanan till Nacka-Söderort är indelad i tre geografiska projekt; Nacka, Södermalm och Söderort. Projekt Nacka inkluderar de tre nya stationerna Sickla - Järla - Nacka. Projekt Södermalm inkluderar stationerna Kungsträdgården - Sofia - Hammarby kanal.

Region Stockholms förvaltning för utbyggd tunnelbana (nedan benämnd som FUT) tog fram gemensamma och ambitiösa strategier för hur projektören på respektive delsträcka skulle jobba med:

- Hållbarhetsstyrning i projekten
- Ökad resurseffektivitet och begränsad klimatpåverkan
- Beräkning genom klimatkalkyl
- Produkt- och materialval
- Socialt hållbart byggskede

FUT har hela tiden arbetat med Ceequal men 2019 tog ledningsgruppen beslut om att certifiera hela FUT enligt CEEQUAL genom en Whole Team Award. Målet är att nå minst 60 procent (Very Good), vilket även är ett av FUT:s tre hållbarhetsmål. Alla entreprenader bidrar i arbetet med att uppnå detta mål.

Årets LEED O+M

Projekt: Kompassen

Fastighetsägare: Vasakronan
Ort: Göteborg

Kompassen är ett affärshus beläget mitt i Göteborg med en mix av hyresgäster från kontor till restauranger, butiker och gym. Planeringen för ett affärshus kom i gång 1961, och 1966 fick husen en ny ägare med namnet Fastighets AB Betongblandaren. År 1971 påbörjades rivningarna av de gamla husen på platsen och den 13 september 1973 invigdes varuhuset, med en byggnad på varje sida om Fredsgatan, som förbands med gångbroar samt en direktförbindelse till det uppförda parkeringshuset. I de fyra våningarna fanns det från början 38 butiker, en frisersalong och två matställen. Kompassen över- och ombyggdes helt 1990, och igen 2003.

Projekt: The Rotterdam District

Fastighetsägare: Castellum

Ort: Stockholm

Rotterdam 1 ligger i Värtahamnen och här utvecklas The Rotterdam District som inspireras av platser såsom Chelsea Market, Købbyen och Rotterdam Market Hall.

Rotterdam 1 inrymmer flera funktioner på sina sju plan, varav ett källarplan. Byggnaden består till största del av moderna energisnåla kontorsytor men även en verkstad och en tv-studio. Utöver detta finns det även en väl tilltagen restaurang på markplan. Rotterdam 1 byggdes 1997 och upprustades med färdigställande 2021. Upprustningen var en viktig del i arbetet med energibesparande åtgärder.

Årets Miljöbyggnad iDrift

Projekt: Wallenstams huvudkontor

Fastighetsägare: Wallenstam

Ort: Göteborg

Byggnaden ritades av arkitekt Carl Fahlström och uppfördes under sekelskiftet, ursprungligen för bostadsändamål. Den rikt ornamenterade fasaden mot Avenyn understryker karaktären av ett fristående palats, hållet i Wien-renässansstil. År 2004 blev Wallenstam ägare av hela fastigheten. Sedan dess har Wallenstam sitt huvudkontor i fastigheten som är arbetsplats för cirka 200 av bolagets medarbetare. I gatuplan finns även en hyresgäst som bedriver restaurangverksamhet.

Projekt: Turning Torso

Fastighetsägare: HSB Sundafastigheter

Ort: Malmö

Turning Torso är Sveriges och Nordens näst högsta skyskrapa belägen vid Lilla Varvsgatan i Västra Hamnen, Malmö och invigd den 27 augusti 2005. Skrapan var med sina 190,4 meter den högsta i Sverige fram till september 2022, då det blivande Karlatornet i Göteborg passerade Turning Torso i höjd räknat. Ägaren har höga ambitioner inom miljöarbete och

HSB Malmö och dotterbolaget HSB Sundsfastigheter arbetar aktivt med hållbar förvaltning av fastigheterna i sitt bestånd. Genom lärdomarna från processen med Turning Torso kommer man att kunna arbeta snabbare med ytterligare certifieringar framöver.

Årets NollCO₂-projekt

Projekt: Villazero

Fastighetsägare: Gunnar Jönsson

Ort: Borlänge

Villazero-projektet startades gemensamt mellan tre företag i den lokala byggbranschen i Dalarna i andan av att "Ingen kan göra allt men tillsammans klarar vi mer". Syftet var att höja företagets och branschens kompetens inom hållbarhet och på ett konkret sätt få veta vad som krävs för att uppnå de övergripande mål som satts bland annat inom Agenda 2030. Särskilt två områden valdes ut; klimatförändringar i form av CO₂-utsläpp och jämställdhet i byggbranschen.

För att undvika spekulationer och diskussioner om vad som egentligen är hållbart och om hur man ska räkna på CO₂-påverkan etcetera så valdes tidigt att huset ska byggas enligt en extern parts regler och rutiner. Projektet önskade gå hela vägen till noll CO₂ påverkan och kontaktade därför SGBC:s organisation för att bli ett pilotprojekt för NollCO₂-certifieringen.

Arkitekterna jobbade intensivt med att lära sig allt om hållbar design där de satte klimatet i centrum. Utifrån devisen "forms follows footprint" skapades en yteffektiv planlösning med högt i tak för att ändå få känsla av rymd. Husets exteriör innehåller ett asymmetriskt tak med en större takyta mot söder för att rymma så mycket solceller som möjligt.

För att uppnå så låg energiåtgång som möjligt är huset byggt med hög lufttäthet och husets väggar är mycket välisolerade (cellulosaisolering). De tjocka väggarna har också skapat möjlighet till härliga sittplatser inomhus. Uppvärmningen är luftbaserad och energiåtgången mycket låg, enbart 2900 kWh/år - då solcellerna producerar runt 10 000 kWh/år används dessa för en mycket effektiv och snabb återbetalning av klimatskulden.

Projekt: Hyllie Terrass - Skanska Öresund

Fastighetsägare: Skanska Öresund AB

Ort: Malmö

Med sin nyskapande och stilrena arkitektur blir Hyllie Terrass ett av Sveriges mest hållbara kontorshus, byggt för att uppnå netto-noll klimatpåverkan under sin livstid. Bygganden omfattar cirka 17 000 kvm i 12 våningar och kännetecknas av sina många och grönskande terrasser som "trappar" av mot söder. I mitten av den u-formade huskroppen återfinns en

grönskande innergård med stora planteringar och gott om sittytor. Byggnaden har också som målsättning att minimera klimatavtrycket. Klimat- och hållbarhetsfokuset har påverkat varje detalj i huset, exempelvis är den minimalistiska fasaden vald för att den lämnar ett mindre avtryck och terrasserna gynnar den biologiska mångfalden samt fördröjer och renar regnvatten. Så mycket som möjligt av inredning och ytmaterial är hållbart, cirkulärt eller lokalt tillverkat. Förutom Noll CO2-certifieringen är Hyllie Terrass pre-certifierad enligt LEED (nivå platina) och kommer hälsocertifieras enligt WELL.

Årets person inom hållbart byggande

Görel Hällqvist

Företag: Affärsområdeschef, Sveafastigheter Bostad

Ort: Nacka

Görel har ett stort mandat att driva på hållbarhetsarbetet, och gör det med kraft. Hennes breda erfarenhet av fastighetsbranschen och djupa erfarenhet av att driva projekt från idé till färdigställt hus gör att hon har förståelse för vilka nya hållbarhetslösningar som fungerar i praktiken.

Med bred erfarenhet, nyfikenhet och värme är hon en uppskattad chef, en viktig del i företaget och en avgörande pusselbit för att Sveafastigheters hållbarhetsarbete är i framkant. Hon uppmantrar sina kollegor att våga testa nya lösningar, följer noggrant upp utfallet av hållbarhetsbeslut och hämtar in ny kunskap där det saknas.

Johan Knaust

Företag: vd, K2A

Ort: Stockholm

Johan Knaust har startat ett bolag som sedan dag ett har fokuserat på att vara "Det gröna fastighetsbolaget" och att prioritera klimatsmarta materialval och miljöeffektiva lösningar. När K2A startades ifrågasattes inriktningen av många, men idag har han visat att det går att bygga ett fastighetsbolag som är långsiktigt och hållbart, samtidigt som det är snabbväxande och lönsamt. Under 2021 inledde K2A den största insatsen inom miljöcertifiering och klimatriskinventering som gjorts i Sverige. Det befintliga beståndet har certifierats med Miljöbyggnad iDrift.

Johan har säkerställt att alla K2A:s investeringar bedöms utifrån ett grönt ramverk och att investeringar inte görs om de inte lever upp till K2A:s krav. 2020 tog Johan personligen initiativ till en genomlysning av K2A:s hela verksamhet för att kunna klassa den som grön. Kriterierna sattes upp av CICERO, Norges ledande institut för tvärvetenskaplig

klimatforskning, och ledde fram till att K2A blev det första bolaget i världen som fick sin aktie grönklassad.

Detta engagemang förklarar också att K2A har satt upp branschens mest ambitiösa klimatmål: Hela bolagets värdekedja ska vara klimatpositiv senast år 2027. Det kan jämföras med målet i bygg- och anläggningssektorns klimatfärdplan: att vara klimatneutral 2045 – 18 år senare.

För mer information om Sweden Green Building Awards vänligen kontakta:

Alexandra Kriss, marknadschef SGBC, 08 408 85 722, alexandra.kriss@sgbc.se